

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μακροοικονομική Θεωρία Ι

Διάλεξη 6: Συνολική Ζήτηση και Συνολική Προσφορά (Μέρος Β)

Διδάσκων: Γιαννέλλης Νικόλαος
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα **Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα** (*Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece*)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016

Νικόλαος Γιαννέλλης – giannellis@uoc.gr

ΔΙΑΛΕΞΗ 6

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

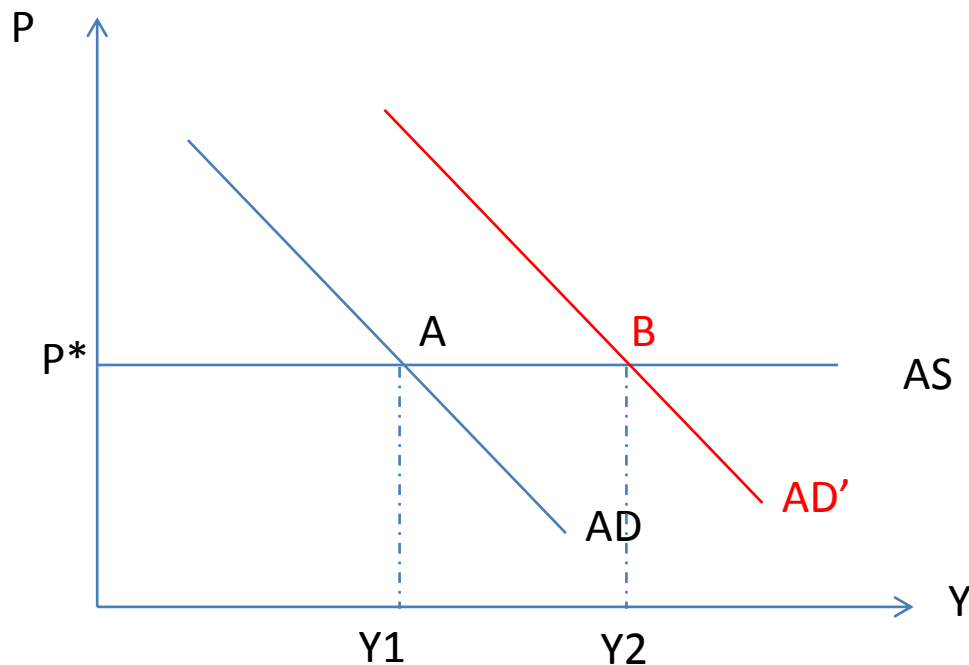
(Μέρος Β)

Συνολική Ζήτηση και Συνολική Προσφορά

- Δημοσιονομική Πολιτική και Κεϋνσιανή Καμπύλη Προσφοράς
- Δημοσιονομική Πολιτική και Κλασική Καμπύλη Προσφοράς
- Εκτόπιση Ιδιωτικού Τομέα
- Νομισματική Πολιτική και Κεϋνσιανή Καμπύλη Προσφοράς
- Νομισματική Πολιτική και Κλασική Καμπύλη Προσφοράς
- Ποσοτική Θεωρία και Ουδετερότητα του Χρήματος
- Καμπύλη Προσφοράς Lucas
- Προβλέψεις Μεταβολών

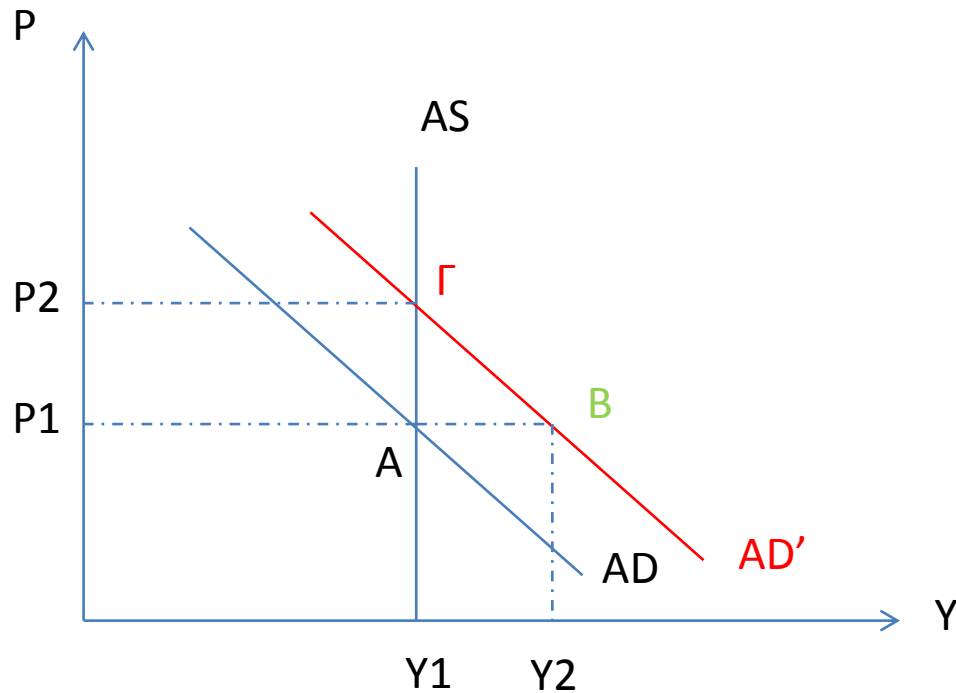
Δημοσιονομική Πολιτική και Κεϋνσιανή AS

- Ποιο είναι το αποτέλεσμα μιας επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής;

Σχήμα 1

Δημοσιονομική Πολιτική και Κλασική AS

Σχήμα 2

Δημοσιονομική Πολιτική και Κλασική AS

Η αύξηση των δημοσίων δαπανών αυξάνει τη συνολική ζήτηση.

Όμως, η παραγωγή δεν μπορεί να καλύψει τη συνολική ζήτηση.

Στο σημείο B υπάρχει υπερβάλλουσα ζήτηση.

Οι τιμές και οι μισθοί αυξάνονται.

Τα πραγματικά διαθέσιμα μειώνονται και το επιτόκιο αυξάνεται

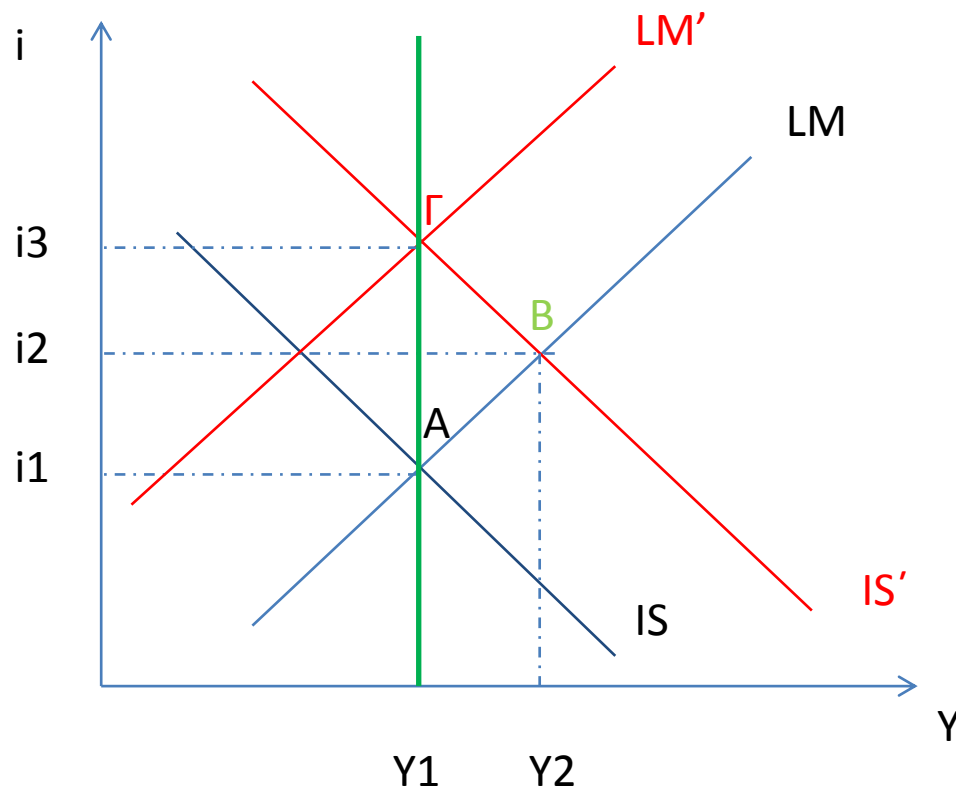

Μείωση Συνολικής Δαπάνης και κίνηση από το B στο τελικό σημείο Γ.

Δημοσιονομική Πολιτική και Κλασική AS

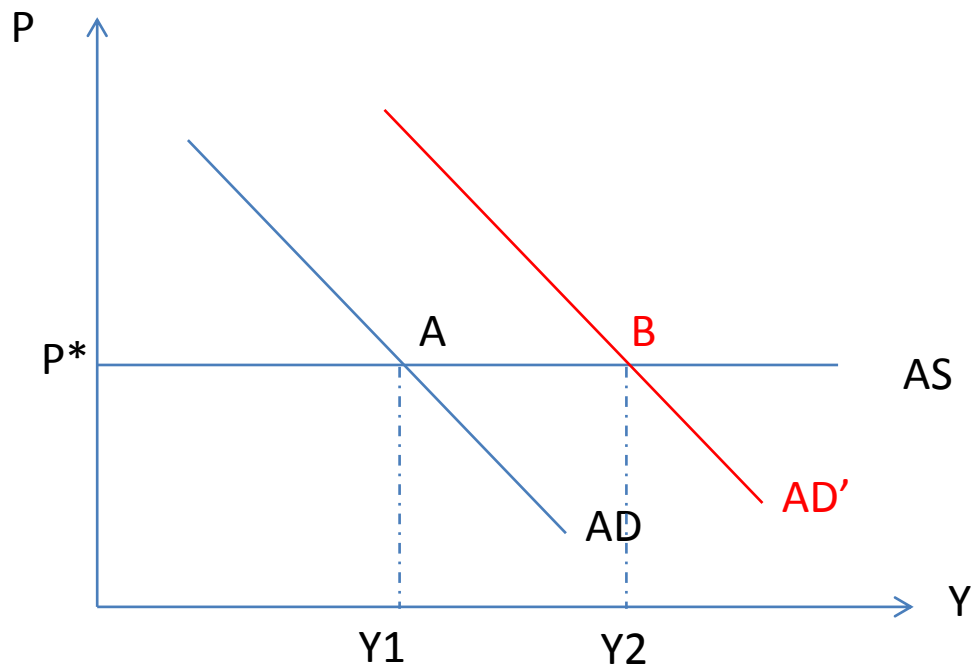
- Παρατηρούμε, ότι εμφανίζεται το φαινόμενο της εκτόπισης του ιδιωτικού τομέα.
- Με δεδομένο ότι το προϊόν είναι σταθερό, υψηλότερη δημόσια δαπάνη ισοδυναμεί με χαμηλότερη ιδιωτική δαπάνη.
- Αν η AS είναι κάθετη, τότε η εκτόπιση του ιδιωτικού τομέα είναι πλήρης.
- Δηλαδή, η μείωση της δαπάνης του ιδιωτικού τομέα είναι ισόποση της αύξησης της δημόσιας δαπάνης.
- Μέσω του υποδείγματος IS-LM, έχουμε....

Εκτόπιση Ιδιωτικού Τομέα

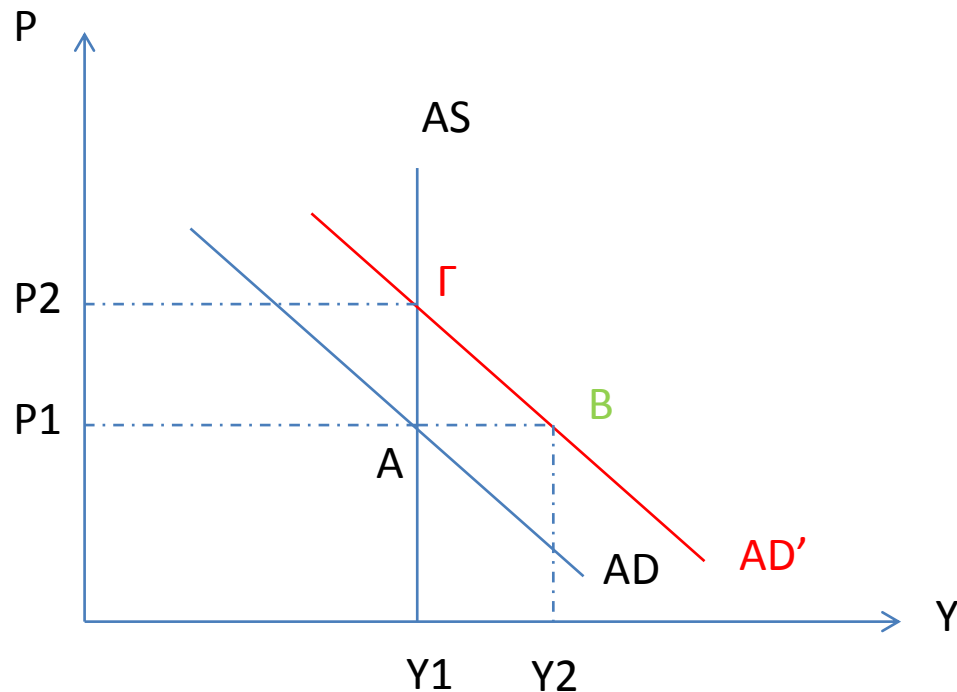
Σχήμα 3

Νομισματική Πολιτική και Κεϋνσιανή AS

Σχήμα 4

Νομισματική Πολιτική και Κλασική AS

Σχήμα 5

Λόγω της υπερβάλλουσας ζήτησης που υπάρχει στο B, η αύξηση των τιμών εξουδετερώνει την αύξηση της ονομαστικής προσφοράς χρήματος κι έτσι οδηγούμαστε στο Γ.

Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος

- Τα αποτελέσματα της **επεκτατικής νομισματικής πολιτικής** στην περίπτωση της **κλασικής καμπύλης προσφοράς**, συμφωνούν με τις παραδοχές της **ποσοτικής θεωρίας του χρήματος**.

$$MV = PY$$

- Το επίπεδο των τιμών είναι ανάλογο της ποσότητας του χρήματος.
- Άρα, η αύξηση της προσφοράς χρήματος δεν επηρεάζει το εισόδημα, πάρα μόνο το επίπεδο των τιμών.
- Η παραπάνω φράση περιγράφει την **ουδετερότητα του χρήματος**.

Ουδετερότητα του Χρήματος

- Πιο αναλυτικά...
- Το χρήμα είναι ουδέτερο, όταν οι μεταβολές της ποσότητας του χρήματος προκαλούν μεταβολές μόνο στο επίπεδο των τιμών, αφήνοντας αμετάβλητες τις πραγματικές μεταβλητές, όπως το προϊόν, την απασχόληση και το εισόδημα.

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Γιατί, μετά από κάποια διαταραχή, χρειάζεται ένα χρονικό διάστημα για να προσαρμοστεί η οικονομία στη νέα ισορροπία;

Απαντήσεις

1. Ακαμψία τιμών και μισθών κατά τη βραχυχρόνια περίοδο.

2. Ατελής Πληροφόρηση. Οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά χρειάζονται χρόνο για να αντιληφθούν τις μεταβολές.

Η προσέγγιση αυτή είναι γνωστή ως «**θεωρία ισορροπίας μέσω ορθολογικών προσδοκιών**»

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

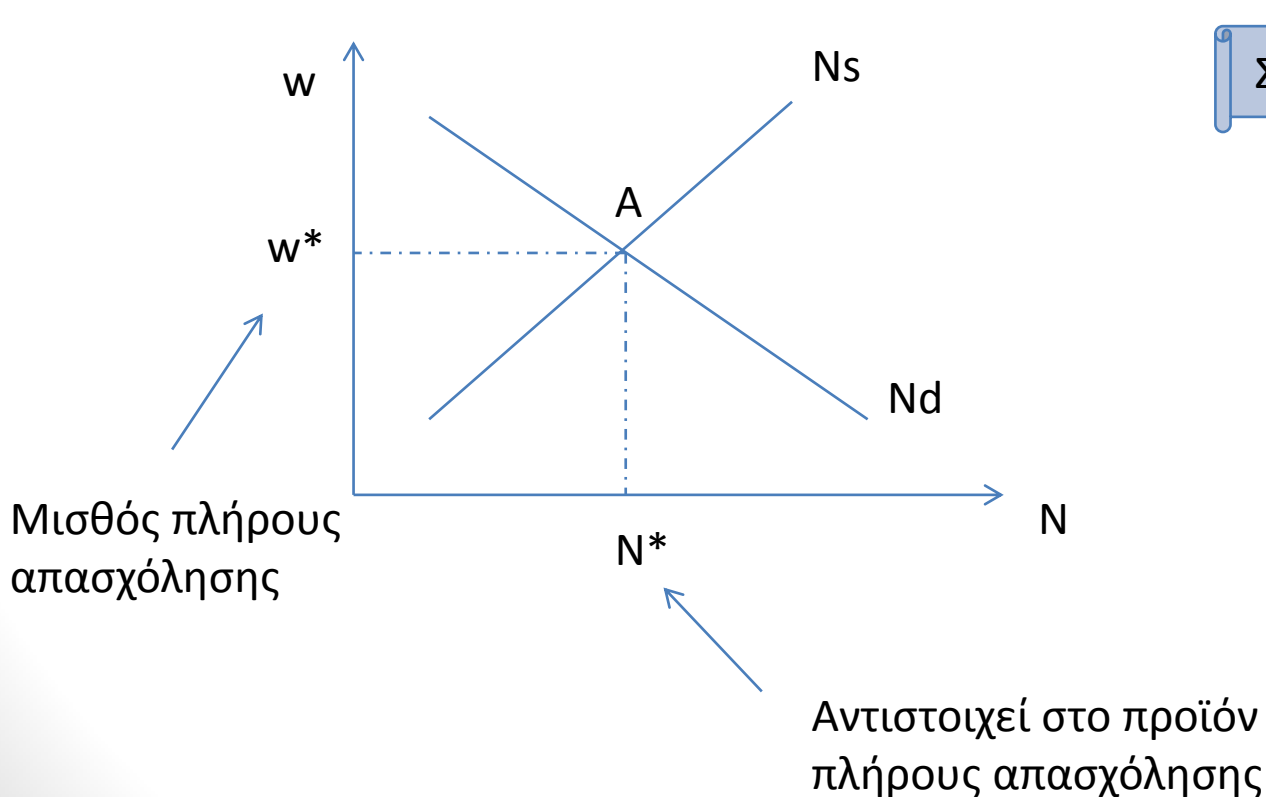
- Θεωρία Ισορροπίας μέσω Ορθολογικών Προσδοκιών:

- Οι μεταβολές της ποσότητας χρήματος επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα μόνο την περίοδο που αυτές δεν έχουν γίνει αντιληπτές (δεν έχουν προβλεφθεί).
- Άρα, μόνο η μη-προβλεφθείσα μεταβολή της ποσότητας του χρήματος επηρεάζει το προϊόν.
- Η θεωρία αυτή βασίζεται στην υπόθεση ότι οι επιχειρήσεις έχουν καλύτερη πληροφόρηση από τα νοικοκυριά.

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Όταν υπάρχει πλήρης πληροφόρηση σε όλους, τότε η αγορά εργασίας ισορροπεί στο w^*

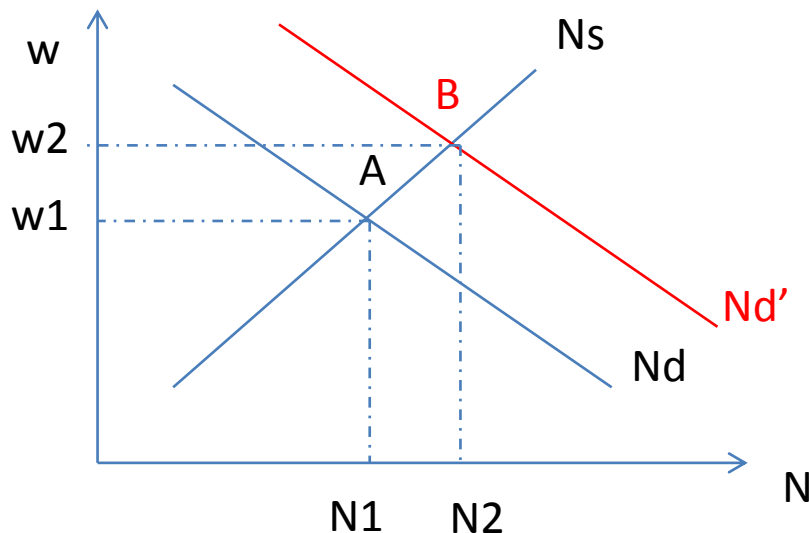
Σχήμα 6

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Τι γίνεται, όμως, όταν οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά δεν έχουν την ίδια πληροφόρηση;
- Έστω ότι οι επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι το επίπεδο τιμών είναι το P , ενώ τα νοικοκυριά πιστεύουν ότι είναι το P_e .
- Τότε, διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:
- Περίπτωση 1:
- Αν $P > P_e$, τότε οι επιχειρήσεις ζητούν περισσότερη εργασία από αυτή που θα ζητούσαν αν το επίπεδο τιμών ήταν P_e .
- Task: Γιατί???

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Σε κάθε επίπεδο ονομαστικού μισθού, οι επιχειρήσεις ζητούν περισσότερη εργασία.

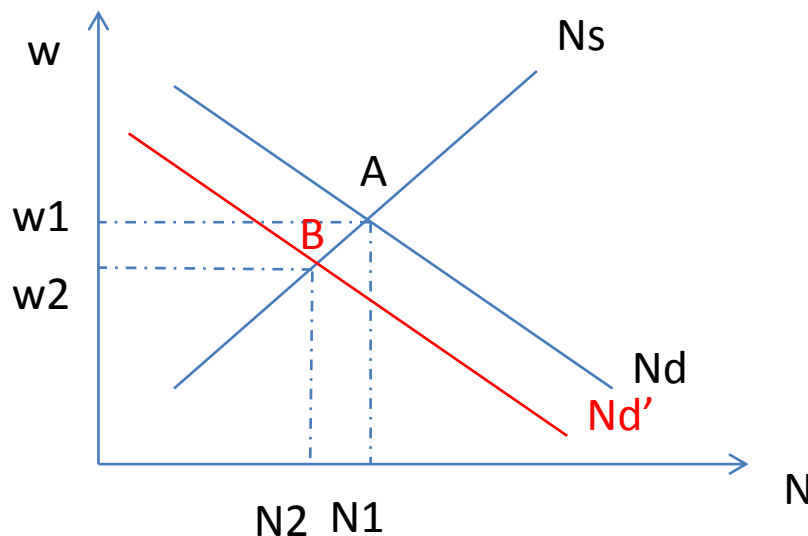

Σχήμα 7

- Άρα, μια αύξηση της τιμής που δε μπορεί να προβλεφθεί από τους εργαζόμενους οδηγεί σε αύξηση της απασχόλησης.

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Περίπτωση 2:
- Αν $P < P_e$, τότε οι επιχειρήσεις ζητούν λιγότερη εργασία από αυτή που θα ζητούσαν αν το επίπεδο τιμών ήταν P_e .
- Task: Γιατί???

Σχήμα 8

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

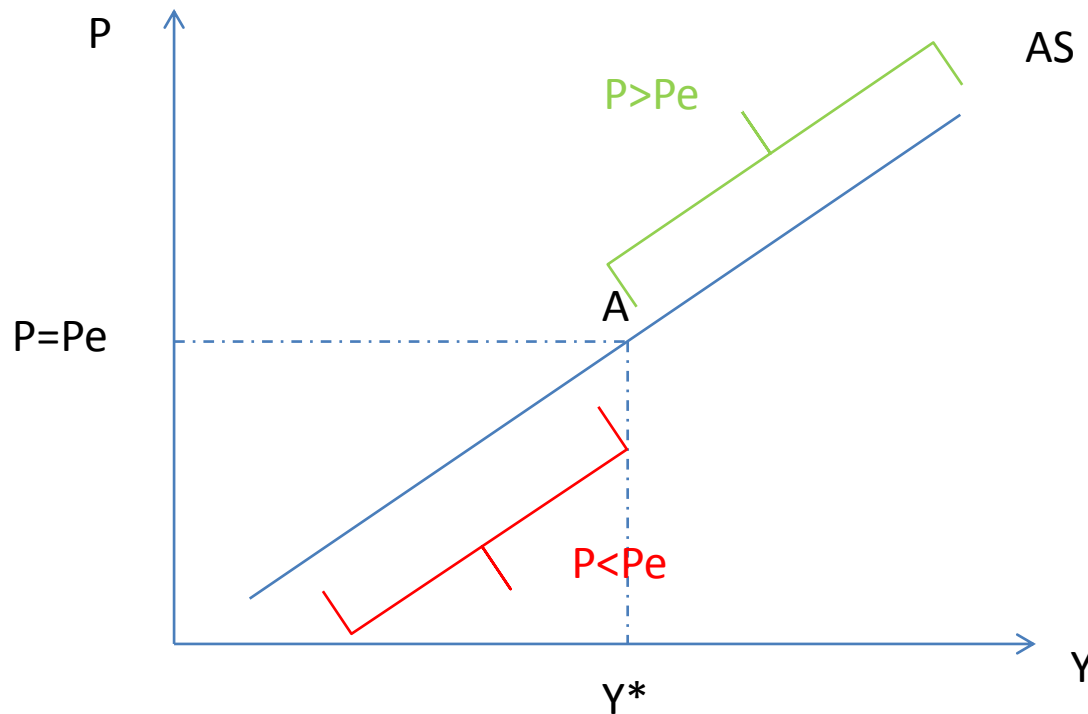
- Με βάση τα παραπάνω, καταλήγουμε στη καμπύλη προσφοράς Lucas.
- Η καμπύλη προσφοράς Lucas δείχνει ότι η ποσότητα προϊόντος που οι επιχειρήσεις επιθυμούν να προσφέρουν, αυξάνεται καθώς ο λόγος του πραγματικού επιπέδου τιμών προς το αναμενόμενο επίπεδο τιμών γίνεται μεγαλύτερος.
- Δηλαδή, η αλγεβρική της μορφή είναι:

$$Y = \psi \frac{P}{Pe}$$

Καμπύλη Προσφοράς Lucas

- Διαγραμματικά...

Σχήμα 9

Προβλέψεις Μεταβολών

- Με ποιο τρόπο οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά προβλέπουν το επίπεδο των τιμών;

- Γνωρίζουμε ότι η καμπύλη συνολικής ζήτησης έχει την ακόλουθη μορφή:

$$P = \frac{\beta \bar{M}}{Y - \gamma \bar{A}}$$

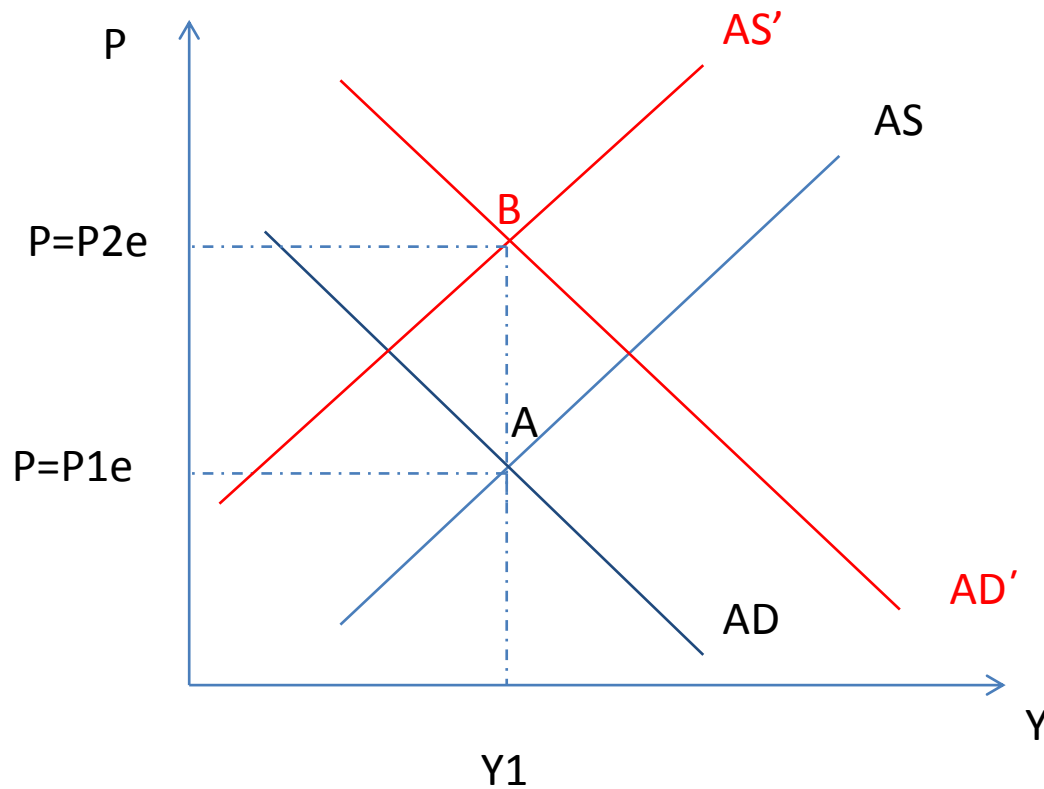
- Η πρόβλεψη γίνεται ως εξής:
- Θεωρούν ότι $Y=Y^*$ (πλήρης απασχόλησης) και

$$Pe = \frac{\beta \bar{M}e}{Y^* - \gamma \bar{A}}$$

Προβλέψεις Μεταβολών

- Δηλαδή, η πρόβλεψη της τιμής εξαρτάται από την πρόβλεψη μεταβολής της ποσότητας του χρήματος.
- Άρα, το προϊόν εξαρτάται από το κατά πόσο οι μεταβολές της προσφοράς χρήματος είναι προβλέψιμες.
- Θα εξετάσουμε δύο περιπτώσεις:
 1. Η αύξηση της προσφοράς χρήματος προβλέπεται από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.
 2. Η αύξηση της προσφοράς χρήματος προβλέπεται μόνο από τις επιχειρήσεις.

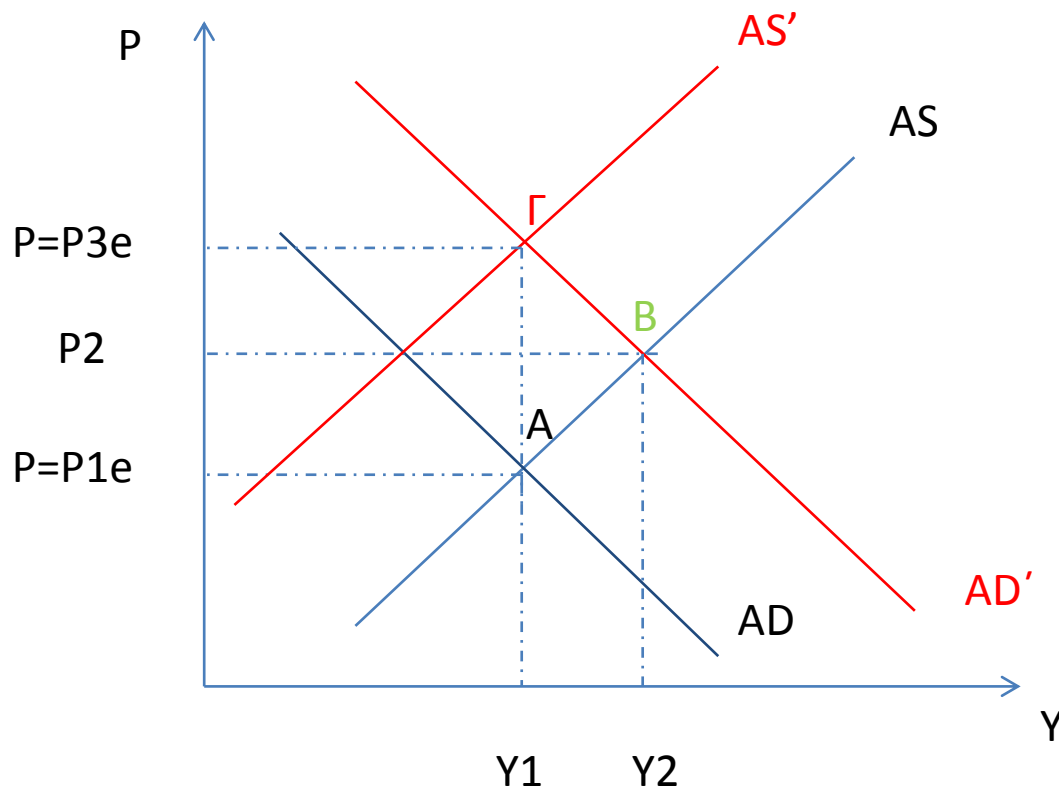
Περίπτωση 1

Σχήμα 10

Οι καμπύλες AD και AS μετατοπίζονται προς τα πάνω κατά το ίδιο ποσοστό.

Περίπτωση 2

Σχήμα 11

Στο σημείο B, τα νοικοκυριά δεν έχουν αντιληφθεί την αύξηση της τιμής. Αργότερα, αναθεωρούν τις προσδοκίες τους (προσαρμόζονται στο νέο επίπεδο τιμών (σημείο Γ)).

Προβλέψεις Μεταβολών

- Συμπερασματικά:
 1. Όταν η αύξηση της προσφοράς χρήματος προβλέπεται από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, δεν υπάρχει καμία μεταβολή στο προϊόν
 2. Όταν η αύξηση της προσφοράς χρήματος προβλέπεται μόνο από τις επιχειρήσεις, το προϊόν αυξάνεται αρχικά αλλά στη συνέχεια επιστρέφει στο αρχικό επίπεδο.
- Άρα, η απρόβλεπτη αύξηση της ποσότητας του χρήματος επιδρά στις πραγματικές μεταβλητές, αλλά μόνο στη διάρκεια της μεταβατικής φάσης.

Μελέτη

- Dornbusch & Fisher (1993), κεφ. 7

Τέλος Διάλεξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης